

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

dovolte mi, abych Vám v krátkosti přiblížil 74. sjezd chemiků, který se po deseti letech vrátil do srdce úrodné Hané, do Olomouce. A i přes naše organizátorské obavy nebyl nakonec omezen pandemií, resp. čímkoliv jiným, a mohl tedy proběhnout a podpořit setkávání chemiků nejen z Česka a Slovenska. Celá akce probíhala v prostorách Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (UP), s výjimkou společenského večera, který se přesunul do Uměleckého centra UP (do budovy bývalého jezuitského konviktu a přilehlých zahrad).

V rámci nedělního (4. září 2022) zahájení účastníci přivítali jak představitelé České společnosti chemické (prof. Tomáš Navrátil, prof. Vlastimil Vyskočil), Slovenské chemické společnosti (doc. Monika Jerigová a prof. Lubomír Švorc) a univerzity (doc. Lucie Plihalová a doc. Martin Kubala), tak krojovaní Hanáci nebo univerzitní smíšený komorní sbor Ateneo s doprovodem Daniela Režného. Dalším milým bodem programu bylo předávání ocenění. Medaili České společnosti chemické, nejvyšší ocenění ČSCH, převzala za celoživotní práci prof. Jitka Ulrichová (UP Olomouc). Významné ocenění European Chemistry Fellow přebírali Dr. Ivana Čiřáková (UK Praha) a prof. Radek Cibulka (VŠCHT Praha). Prof. Cibulka pak následně převzal i Cenu Miloše Hudlického za svoji publikaci v časopise *European Journal of Organic Chemistry*¹. Cenu Karla Preise pak převzal prof. Karel Lemr (UP Olomouc) za kolektiv autorů, kteří iniciovali a podíleli se na psaní zvláštního čísla *Chemických listů* věnovaného hmotnostní spektrometrii². V neposlední řadě byl za celoživotní dílo oceněn prof. Peter Šimon (STU Bratislava) a to Zlatou medailí Slovenské chemické společnosti. Oceněn byl rovněž prof. Vilím Šimánek (UP Olomouc), jeden z otců chemie v Olomouci, který bohužel nemohl ze zdravotních důvodů 74. sjezd navštívit. Po tomto úvodu pak následovala výjimečná plenární přednáška prof. Vladimíra Křena (MBU Praha) na téma modifikace přírodních látek pomocí enzymových reakcí.

Pondělní start programu pak zahájil zdravící rektor UP Olomouc prof. Martin Procházka, který převzal nad 74. sjezdem chemiků záštitu. Abych nenudil čtenáře detailním popisem, co a jak, dovolím si jen poukázat na to, že zazněly další skvělé a zajímavé plenární přednášky dr. Aleše Gavendy (Teva Czech Industries, Opava), doc. Ivana Šalitroše (UK Bratislava), dr. Luboše Valeriána (Policie ČR, Ostrava), prof. Karla Bouzka (VŠCHT Praha) a prof. Jana Hlaváče (UP Olomouc). Čtyři z těchto plenárních přednášek jsou nyní dostupné i online na webových stránkách konference³ pro všechny zájemce z řad odborné i laické veřejnosti.

Další program pak v sobě zahrnoval přednášky účastníků ve 12 odborných sekcích od chemie přírodních látek, přes tradiční anorganickou či organickou chemii, po průmyslovou chemii a biochemii (celkem bylo proslouveno více jak 120 přednášek). Nechyběla samozřejmě i posterová sekce (celkem více jak 80 posterů), která v sobě zahrnovala i soutěž o nejlepší příspěvek. Porota vedená prof. Tomášem Navrátillem, předsedou ČSCH, pak vybrala a ocenila šest sdělení, resp. jejich hlavních autorů: Marek Hupian (Univerzita Ko-

menského v Bratislavě), Radek Jerga (UP Olomouc), Eliška Matušková (Univerzita Pardubice), Oleksandr Matvieiev (Univerzita Pardubice), Dominik Sarvaš (Univerzita Komenského v Bratislavě) a Hana Tkačiková (Ostravská Univerzita). Nejen vítězům, ale všem z autorských kolektivů, patří velká gratulace.

Počasi pak přálo společenskému večeru, takže se účastníci mohli vydat diskutovat nejen do prostor Konviktu, ale i na nádvoří nebo parkánových zahrad. Pro zájemce byla nachystána komentovaná prohlídka Kaple Božího Těla nebo DJ produkující hudbu k tanci i poslechu.

74. sjezd by se samozřejmě neuskutečnil bez partnerů, významných společností, které působí nejen v oblasti chemie, jmenovitě: Metrohm Česká republika (generální sponzor a partner 74. sjezdu chemiků), Shimadzu (generální sponzor a partner sekce Analytická chemie), Anamet (generální sponzor a partner sekce Porézní materiály), HPST, Teva Czech Industries, Trigon Plus, Nicolet CZ, Contipro, 3Dwiser, P-lab, Phenomenex, Pragolab, Netzsch, Optik Instruments, Lachner, Block, Merck, EffiChem, Rigaku, Chromservis, DEX, Úsovsko, Chemistry Europe – European Chemical Societies Publishing, Elsevier – Reaxys, LabRulez, Chemagazin. I těm patří velký dík!

V neposlední řadě je nutné zmínit obrovské úsilí Asociace mladých chemiků, která zahájila 74. sjezd o den dříve svým setkáním, a která konání sjezdu podpořila přítomností „helpiků“. Opět moc děkujeme! Výčet poděkování by měl zahrnovat další a další a další (garanty sekcí, sekretariát ČSCH, ale také např. pracovníky zajišťující stravování, úklid, techniku atd. atd.), kteří nebyli vidět, ale bez kterých by sjezd neproběhl. Nicméně domnívám se, že hlavní poděkování patří všem účastníkům, co na 74. sjezd přijeli – bez nich by sjezd nebyl. Účastníci vytváří program, diskuse, propojování myšlenek, spolupráci... My organizátoři jsme jen jakýmiisi „biokatalyzátory“, snižujeme energetickou bariéru pro výše uvedené budování mostů mezi lidmi, a doufáme, že se nám to alespoň někde povede. Ještě jednou tedy všem účastníkům, ale i hostům a partnerům, moc děkujeme!

Na závěr mi nezbývá než shrnout v duchu „Král je mrtev, ať žije král“, že 74. sjezd chemiků je minulost, ale všichni se již teď mohou těšit na 75. zjazd chemiků, který se uskuteční tradičně v prostředí Vysokých Tater ve dnech 4.–8. září 2023 (cit.⁴).

Jan Petr
(za organizátory 74. sjezdu chemiků)

LITERATURA

1. Cibulka R.: *Eur. J. Org. Chem.* 5, 915 (2015).
2. Havlíček V., Lemr K., Tureček F.: *Chem. Listy* 114, 85 (2020).
3. sjezd74.csch.cz; staženo 10. 10. 2022.
4. 75zjazd.schems.sk; staženo 10. 10. 2022.

- Petr J.: *Chem. Listy* 116, 661 (2022).
- <https://doi.org/10.54779/chl20220661>